

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus VI. Qam vim probandi habeant Bullæ Pontificum, non insertæ
corpori juris?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

1916.

Instabis : in *c. cum Joannes* 10. h. t. per testes à Reo convento productos reprobatum fuit instrumentum à Joanne productum ad probandum venditionem fuisse puram, quod expresse in eo contentum erat; & tamen testibus contra hoc punctum in instrumento contentum deponentibus, non fuisse puram, sed conditionalem, contra instrumentum delatum est; ergo instrumentum etiam quoad contenta in illo per testes, contrarium illis deponentes, reprobari potest: Resp. dato ant. dist. conseq. ergo instrumentum, quod etiam [in quantum probativum] ad sui substantiam non petit scripturam, quoad contenta in illo, per testes reprobari potest; dato: quod exigit scripturam, N. instrumentum autem à Joanne productum fuit super contractu emptionis, & venditionis, qui nec quoad vim probandi essentialiter petit scripturam.

1917.

Ex dict. *c. cum Joannes* colligi etiam potest ratio, cur Pontifex ortâ dubitatione, *cujus partis probationi deferendum sit?* non potius in concordiam eas reducerit? Resp. enim propterea, quòd ex partium confessione constabat, unam tantum fuisse venditionem, adeoque illam non posse esse puram, & conditionalem simul quod tum intendebant probationes partium; ac consequenter unam earum necessario deficere à vero; & quoniam controversia continebat duo puncta, nimirum quæstionem debiti à Petro compensati ex venditionis pretio; & quæstionem, an venditio esset absoluta, vel conditionata? in quibus Judices inferiores pronuntiarunt, & pro compensatione bene facta, & pro venditione, quòd esset pura, Pontifex approbando primam partem sententiæ eorum, & reprobando secundam, ipso facto demonstravit, quòd Judex appellationis sententiam Judicis à quo possit approbare in parte, quâ bene judicavit; & reprobare in alia, quâ malè.

ARTICULUS VI.

Quam vim probandi habeant Bullæ Pontificum, non insertæ corpori juris?

Episcopus Heliensis hanc quæstio-
nem movit apud Innocentium III. quærendo, quibus in judiciis fides adhibenda sit Decretalibus, de quarum auctoritate Judex potest non immeritò dubitare, cum plures inveniuntur in compilatione Scholarium, & allegentur in causis, de quibus per bullam non constitit, nec ipsæ per Metropoles insinuatæ fuerunt? cui rescribens Pontifex ait: quia igitur sæpe contingit, quòd etiam coram nobis hujusmodi Decretales proponuntur, quas esse authenticas dubitamus, fraternitati tuæ benignius respondentes, auctoritate præsentium duximus statuendum, ut cum aliqua Decretalis, de qua Judex meritò dubitet, allegatur, si eadem juri communi sit consona, secundum eam non metuat judicare; cum non tam ipsius, quam juris communis auctoritate procedere videatur. Verum, si juri communi dissona videatur, secundum ipsam non judicet, sed superiorem consulat super ipsam; sic *c. Pastoralis* 8. h. t. De hoc etiam agitur in *c. Si quando* 5. de Rescriptis, ex quo communiter deducitur hæc conclusio: si rescriptum Principis contineat aliquid contra jus expressum, aut ex cujus executione scandalum sequatur, reverenter est accipiendum: in ejus tamen executione superfedendum, donec Princeps consulatur.

Pro explicatione dictorum jurium
not. 1. constitutiones summorum Pontificum, necdum insertas corpori juris canonici, *Extravagantes* appellari; not. 2. per *jus commune* hic non intelligi tales extravagantes; sed eas tantum Decretales, quæ nunc insertæ sunt corpori juris; ut notat Gonzalez ad *c. Pastoralis* 8. h. t. num. 1. & Abbas *ibid.* not. 2. Not. 3. quòd Epistolæ Decretales, etiam particulares, ad unius personæ instantiam, vel interrogationem editæ, jus faci-

faciant, & constituent, ut ex epistolis integro hoc volumine compilatis facile constet, & ita declaravit Nicolaus I. in c. si Romanorum, in fine, 19. dist. ibi: *Decretales Epistolas, quas Beatissimi Pape diversis temporibus ab Urbe Romana dederunt, venerabiliter fore suscipiendas, & custodiendas; & c. licet 16. q. 3.* plura congerunt Felinus in rubric. de constit. Archidiaconus in c. ignorantia, dist. 38. sed hoc accipe, si tales Epistolæ in corpore juris inveniuntur, de quo jam diximus alibi. Nam si extra illud circumferantur, nec authenticè compilatæ reperiuntur, legis generalis vim, aut auctoritatem non obtinent, ut aperte constat ex præmio Sexti Decretalium, in illis verbis; *Nullas alias, præter illas, quæ inseruntur, & specialiter referuntur in eo, Decretales, aut constitutiones, à quibuscunque nostris prædecessoribus Romanis Pontificibus, post editionem dicti voluminis promulgatas, recepturi ulterius, aut pro Decretalibus habituri; facit textus in L. 2. §. hac itaque, C. de veteri jure.*

1920. Hinc deducitur, quando in iudicio producitur aliquod decretum, vel rescriptum Papale, non insertum corpori juris, sed extravagans, & justè dubitatur, an sit, nec ne authenticum? considerandum esse prius, num sit juri communi consonum, vel *dissonum* [quod non intelligitur *rationi contrarium*; hoc enim præsumi non debet; eum nulla constitutio absque ratione dari possit, & quæ solam Principis voluntatem

pro ratione habeat, sed quòd sit præters aut contra jus] & si primum? decidi posse causam in iudicio propositam, juxta tale rescriptum, in quantum est juri communi consonum. Ex hoc patet, etsi tale rescriptum secundum se non sit authenticum, & consequenter in vi ejus, secundum se non posse definiri quæstionem propositam; esse tamen authenticam, in quantum confirmatur juri communi; & in vi hujus, secundum illud, posse definiri causam propositam.

Si autem secundum? Judicem ex vi 1921. talis rescripti non posse procedere ad sententiam definitivam; cum nec in se, nec etiam ex conformitate ad jus commune, appareat authenticum, Non in se; nam alias de illo, num authenticum sit? dubitari non posset; non ex conformitate ad jus commune; quia ponitur esse præter, vel contra illud. Unde tali casu consulendus est Princeps, ut notamus ex dicto c. Pastoralis s. b. t. & c. si quando §. de Rescript. quæ retulimus à n. 1918. Et quoniam *decisiones Rotæ, & declarationes Cardinalium* innumeræ, præsertim libris Authorum, producuntur, & citantur, sæpe contrariæ, & sibi adversæ, ut passim constat, & notavimus l. i. tit. 2. de constitut. ex P. Suarez, & aliis; à fortiori de his dicendum est, ex vi earum non posse Judicem procedere ad definitionem causæ, nisi producantur in authentica forma, ut ibidem notarum est.

* * *

